

Sannariina Hietanen

**”LEIKITHÄÄNKÖ KIRKONROTTAA VAI
OLEMAKO TERVAPATTAA?”**

**Perinteisiä pihaleikkejä -tapahtuma Kolarin kirkolla
15.9.2011**

Opinnäytetyö

KESKI-POHJANMAAN AMMATTIKORKEAKOULU

Kansalaistoiminta ja nuorisotyö

Elokuu 2012

TIIVISTELMÄ

Yksikkö	Aika	Tekijä/tekijät
Humanistinen ja kasvatusala, Ylivieskan yksikkö	6.8.2012	Sannariina Hietanen
Koulutusohjelma		
Kansalaistoiminta ja nuorisotyö		
Työn nimi		
"Leikithäänkö kirkonrottaa vai olemako tervapattaa?" Perinteisiä pihaleikkejä - tapahtuma Kolarin kirkolla 15.9.2011		
Työn ohjaaja		Sivumäärä
TT Vesa Nuorva		36
Työelämäohjaaja		
Jaakko Knuutila		
<p>Tein opinnäytetyöni hankkeistettuna Kolarin seurakunnalle. Opinnäytetyöni tehtävä oli selvittää, onko perinteisiä pihaleikkejä sellainen tapahtuma, että se kokoaisi perheitä yhteen ja se kannattaisi järjestää uudelleen. Lisäksi halusin tietää kiinnostaako lapsia perinteisten pihaleikkien leikkiminen ja miten seurakunnallinen osuus sopii tällaiseen tapahtumaan.</p> <p>Tämän opinnäytetyön toiminnallinen osuus toteutettiin pitämällä perinteisiä pihaleikkejä- tapahtuma kouluikäisille lapsille ja aikuisille Kolarin kirkolla syksyllä 2011. Opinnäytetyön kirjallinen osuus antaa käsitystä kirkon varhaisnuorisotyön tavoitteista, perhetyöstä ja perinteisten pihaleikkien tärkeydestä.</p> <p>Perinteisiä pihaleikkejä -tapahtuma järjestettiin 15.9.2011 ja se toteutui pienellä joukolla lapsia, nuoria ja aikuisia. Leikkien valinnat olivat onnistuneet hyvin ja toimivat tapahtumaan osallistuneella porukalla. Tapahtumaan osallistuneet lapset ja nuoret toimivat tapahtuman arvioijina kyselylomakkeiden kautta. Tunnelma tapahtumassa oli mukava ja kyselylomakkeiden täyttäneiden mukaan tällaisille tapahtumille olisi tilausta.</p>		
Asiasana		
kirkon varhaisnuorisotyö, kirkon perhetyö, osallisuus, yhteisöllisyys, perinneleikit		

ABSTRACT

<p>CENTRAL OSTROBOTHNIA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES</p> <p>Humanities and Education, Ylivieska</p>	<p>Date</p> <p>6.8.2012</p>	<p>Author</p> <p>Sannariina Hietanen</p>
<p>Degree programme</p> <p>Civic Activity and Youth Work</p>		
<p>Name of thesis</p> <p>Shall we play hide and seek or duck-duck-goose? Traditional children's outdoor games event at the Kolari church 15.9.2011</p>		
<p>Instructor</p> <p>Dr Vesa Nuorva</p>	<p>Pages</p> <p>36</p>	
<p>Supervisor</p> <p>Jaakko Knuutila</p>		
<p>This bachelor thesis was made for Kolari church. The goal of this bachelor thesis was to find out if events organized around traditional outdoor games would bring families together and if they were worth organizing again. In addition, the objective was to find out if children are interested in playing traditional outdoor games and how the church and the spiritual aspects can be incorporated into these kinds of events.</p> <p>The functional part of the thesis was executed by organizing an actual traditional outdoor games event at the Kolari church in autumn 2011. The written part of the thesis introduces the goals of pre-youth and family work of the church and explores the importance of traditional outdoor games.</p> <p>The event took place on 15th September in 2011, and it attracted a small group of children, youth and adults. The selection of games was successful considering the group of people taking part in them, and the atmosphere was very pleasant. The children and youth participating were given an opportunity to evaluate the event by filling in a questionnaire. According to the results, there is a need for these kinds of events.</p>		
<p>Key words</p> <p>pre-youth work of the parish, family welfare work, communality, participation, traditional children's outdoor games</p>		

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	2
2 KIRKON VARHAISNUORISOTYÖ JA PERHETYÖ.....	3
2.1 Kouluikäinen lapsi ja kirkon varhaisnuorisotyö	3
2.2 Perhe ja kirkon perhetyö	3
2.3 Osallisuus ja yhteisöllisyys kirkossa	5
2.4 Kolarin seurakunnan varhaisnuorisotyö ja perhetyö	6
3 PERINNELEIKIT	8
3.1 Perinneleikit ja niiden pelaaminen	8
3.2 Pihaleikkien positiiviset vaikutukset	9
3.3 Perinneleikit ovat vähentyneet.....	10
4 KEHITTÄMISTEHTÄVÄT	12
5 KOLARIN SEURAKUNTA JA PIHALEIKKI-TAPAHTUMA.....	14
5.1 Kolarin seurakunta ja väkiluku.....	14
5.2 Perinteisiä pihaleikkejä -tapahtuman syntyminen.....	14
5.3 Perinteisiä pihaleikkejä- tapahtuman toteutus	16
6 TUTKIMUSMENETELMÄT	20
6.1 Kvalitatiivinen tutkimus	20
6.2 Havainnointi	21
7 KYSELYLOMAKE JA PALAUTE TAPAHTUMASTA	22
7.1 Kyselylomakkeen rakenne	22
7.2 Kyselylomakkeen tulokset	22
7.3 Työkaverin palaute	30
7.4 Itsearviointi	31
8 POHDINTA.....	33
LÄHTEET.....	36

LIITTEET

1 JOHDANTO

Halusin tehdä kehittämishankkeen muotoisen opinnäytetyön, sillä pidän tapahtumien järjestämisistä työssäni. Olen työskennellyt Kolarin seurakunnan nuorisotyönohjaajana syksystä 2006 lähtien. Syksyllä 2011 olin järjestämässä seurakunnan nuorisotyössä jo toista kertaa perinteisiä pihaleikkejä - tapahtuman. Tapahtuma oli tarkoitettu kouluikäisille lapsille ja nuorille sekä perheille tai muille läheisille aikuisille. Halusin kehittää jo edellisenä vuonna toteutettua tapahtumaa ja saada siitä palautetta osallistujilta. Ajattelin, että pääsisin syvemmälle aiheessa kun teki-
sin tapahtuman osana kansalaistoiminnan ja nuorisotyön opintojeni opinnäytetyötä, sillä olin pitkään hahmotellut sopivaa aihetta opinnäytetyöhöni.

Opinnäytetyössäni tarkastelen perinneleikkien tuttuutta ja kiinnostavuutta. Tutkin ja havainnoin kirkon, aikuisten ja lasten yhteen sovittamista tapahtuman kautta ja siinä samalla toin perinteisiä pihaleikkejä tutuksi. Pohdin myös tapahtuman kautta yhteisöllisyyttä ja kirkon paikkaa siinä. Opinnäytetyön kyselylomake tuo esiin lasten ja nuorten kokemusta tapahtumasta. Tein muistoksi osallistujille myös perinneleikkivihkosen, johon lisäsin Microsoft Wordin ClipArtista kuvia ja rukousmateriaalia leikkien lisäksi.

Opinnäytetyöni teoriaosuudessa tuon esille kirkon varhaisnuorisotyötä ja perheytyötä, koska tapahtuma oli tarkoitettu kouluikäisille lapsille ja heidän perheilleen tai muille läheisille aikuisille. Tärkeää on mielestäni tuoda esille myös perinteisten pihaleikkien ja yhteisen tekemisen tärkeyttä lapsille ja perheille. Haluaisin, että seurakunnassa järjestettäisiin enemmän koko perheen tapahtumia; sellaisia, jotka toisaalta ovat arkista touhua ja lähellä lasta tai aikuista, mutta johon yhdistyisi luonnollisena osana myös Pyhän kokeminen. Tällaiset tapahtumat tukevat mielestäni hyvin kotien kristillistä ja eettistä kasvatusta.

2 KIRKON VARHAISNUORISOTYÖ JA PERHETYÖ

2.1 Kouluikäinen lapsi ja kirkon varhaisnuorisotyö

Varhaisnuorisoiäksi on laaja ikäkausi. Kirkko määrittää varhaisnuoriksi 7-14-vuotiaat kouluikäiset tytöt ja pojat. Tähän laajaan ikäkauteen mahtuu monenlaisia muutoksia lapsissa ja nuorissa. Varhaisnuorisotyön tulisi osallistua ja vaikuttaa seurakunnan alueella asuvan yksittäisen varhaisnuoren elämään. Varhaisnuorisotyö on toimintaa, joka antaa varhaisnuorelle myönteisiä kokemuksia ja auttaa häntä pohtimaan uskoon ja elämään liittyviä kysymyksiä. Varhaisnuorisotyön tarkoitus on myös auttaa nuorta kehittymään monipuolisesti ja kasvamaan kohti tasapainoista aikuisuutta. (Pietilä 2001, 170-171.)

Kirkon varhaisnuorisotyö tarjoaa 7-14 -vuotiaille tytöille ja pojille ikävaiheen mukaista monipuolista toimintaa seurakunnissa: erilaisia kerhoja, leirejä ja retkiä sekä yksittäisiä tapahtumia kuten teemapäiviä tai kymppisynttäreitä. Seurakuntien varhaisnuorisotyö pohjautuu kristilliseen ihmiskäsitykseen, johon kuuluu suhde itseen, suhde Jumalaan, suhde lähimmäiseen ja suhde muuhun luomakuntaan. Seurakuntien varhaisnuorisotyössä tuetaan tyttöjen ja poikien kokonaisvaltaista kasvua, kotien kristillistä kasvatusta ja otetaan huomioon eri-ikäisten lasten elämän kysymykset ja hengelliset tarpeet. Toimintaa kehitetään yhteistyössä perheiden, koulujen ja järjestöjen kanssa. (Varhaisnuorisotyö 2012).

2.2 Perhe ja kirkon perhetyö

Perheen muodostavat yhdessä asuvat avio- tai avoliitossa olevat tai parisuhteensa rekisteröineet henkilöt ja heidän lapsensa, jompikumpi vanhemmista lapsineen sekä avio- ja avopuolisot sekä parisuhteensa rekisteröineet henkilöt, joilla ei ole lapsia. Perheessä voi olla korkeintaan kaksi perättäistä sukupolvea. Jos asutokunnassa on useampia sukupolvia, perhe muodostetaan nuorimmasta sukupolvesta lähtien. Näin esim. lapsensa perheen kanssa asuva anoppi tai appi jää perheeseen kuulumattomaksi, ellei yhdessä asu myös puoliso, jolloin vanha pariskunta muodostaa oman erillisen perheen. (Tilastokeskus 2012).

Kirkon perhetyöksi määritellään sen työntekijöiden ja vapaaehtoisten tekemää työtä, jolla vahvistetaan perheissä sen jäsenten kasvua ihmisenä, keskinäistä välittämistä ja kunnioitusta, hengellistä elämää, yhteyttä seurakuntaan ja vaikeissa elämäntilanteissa jaksamista. (Minäkö perhetyöntekijä? 2012)

Perhetyö on tärkeä näkökulma kirkon tekemään työhön. Se ei ole muusta työstä eriytyvä työmuoto, vaan toimii niissä yhteyksissä, joita seurakunnalla on jo olemassa eri ikäisiin jäseniinsä. Perhetyö lähtee papin toimittamasta kasteen toimituskeskustelusta, jatkuu päivä- ja perhekerhotyössä vanhempainkeskusteluina sekä varhaisnuorten kerhon kautta aina rippikoulun vanhempain keskusteluihin saakka. Erilaiset juhlat, tapahtumat, retket tai leirit ovat osa perhetyötä. (Lindfors 2001, 152-155.)

Seurakunnan työntekijät tarvitsevat vanhempia tuekseen opettaessaan lapsia kirkossa käymiseen ja rukoukseen. Vanhempien ja muiden aikuisten esimerkki kristillisessä kasvatuksessa on äärimmäisen tärkeä. Jumalanpalveluskasvatus on samanlaista kuin muukin kasvatus: välittämistä, kasvun tukemista, rakkautta ja huolenpitoa kaikista ihmisistä. Kirkossa käyminenkin liittyy perinteeseen, mikä on opittu lapsuudesta ja nuoruudesta. Tämä perinne on vähenemässä. Siksi onkin tärkeää, että seurakunnan työntekijät elävät perheen rinnalla, auttaen heitä sisään kirkon Jumalanpalveluselämään ja uskoon. (Lindfors 2008, 259-260.)

Koti on varsin vaikuttava tekijä lapsen ja nuoren kohdalla. Vaikka lapsi ja nuori itsenäistyy ja hänen reviirinsä laajenee, kuuluu hän yhä kotiinsa ja vanhempiensa vastuulle. Vanhempien vastuu lapsesta muuttuu koko ajan lapsen kasvaessa, mutta päättyy vasta, kun lapsi on täysi-ikäinen. (Lindfors 2001, 152-155.)

Koti on tärkeä paikka lapselle ja nuorelle, sen vuoksi vanhempien kohtaaminen on perhetyön punainen lanka. Aluksi tutustutaan, luodaan kontaktia, testataan luottamusta ja jutustellaan tavanomaisesti. Jokainen kohtaamamme ihminen kokee

elämässään joskus vaikeita asioita, syyllisyyttä, surua ja tuskaa sekä neuvottomuutta. Seurakunnan perhetyössä vanhemmuuden tukeminen on keskeisin väylä, joka suuntautuu lapsiperheisiin. Yksi alue perhetyössä on lujittaa perheyhteyttä. Perheiltä puuttuu usein kotoinen ja yhteinen tekeminen. Se, että perheet tulevat erilaisiin perheille järjestettäviin perhetapahtumiin, kertoo yhteisyyden tarpeesta. Perheet tarvitsevat elämään kohokohtia ja kokemuksia siitä, millä tavalla on mukavaa olla yhdessä ”me” perheenä ja toisten perheiden ympäröimänä. Perhetyötä tehdään ihmisiä yhteen kutsumalla ja myös yksittäin tai perheittäin kohtaamalla. (Lindfors 2001, 156-160.)

Kirkon perhetyön päämääränä on toimia sillä tavalla, että perheen eri ikäiset jäsenet kokevat Jumalan rakkauden niin arjen keskellä kuin juhlassa, saavat iloa erilaisista kohtaamisista ja vahvistuvat niistä, oppivat pitämään huolta ja välittämään läheisistään niin kuin itsestään, saavat apua ja toivoa vaikeuksien kohdatessa sekä uskoa tulevaisuuteen ja löytävät myös oman paikkansa seurakunnan jäsenenä ja oppivat tuntemaan Jumalaa syvemmin. (Minäkö perhetyöntekijä? 2012)

2.3 Osallisuus ja yhteisöllisyys kirkossa

Huolenpito ja vastuu toisista ihmisistä ovat keskeinen osa kirkon olemusta. Ilman yhteisöllisyyttä ja yhteisöä ei olisi kirkkoa ja kristinuskoakaan olemassa. Kirkko antaa tukeaan yhteisöille perheistä suurempiin yhteisöihin asti, jotta niiden toiminnassa toteutuisi osallisuus ja toisista huolehtiminen. Tämän vuoksi kirkko määrittelee itsensä osallisuuden ja vastuun yhteisöksi. Seurakunnissa toimii lukuisia ihmisiä, jotka välittävät tekemistensä kautta lähimmäisenrakkautta. (Jääskeläinen 2006, 91-92.)

Evankelis-luterilaisen kirkon lähivuosien strategioissa painotetaan yhteistyötä eri toimijoiden kesken, perheiden ja muiden yhteisöjen tukemista sekä osallisuuden ja

yhteisöllisyyden vahvistumista seurakunnissa. Kirkko haluaa vaikuttaa myös yhteiskuntaan niin, että sitä ohjaisivat myös osallisuuden ja vastuun periaatteet ja se antaisi tilaa erilaisille osallisuuden ja vastuun yhteisöille. Yhteisön tulee antaa yksilölle kokemuksia mahdollisuuksista ja tarpeellisena olemisesta sekä päästää jokainen yhteisön jäsen osalliseksi kaikesta siitä hyvästä, mitä Jumala lahjoittaa ja mikä syntyy ihmisten työn tuloksena. Tällä tavoin kirkko on myös mukana syrjäytymisen ehkäisyssä vahvistamalla ja tukemalla lähiyhteisöjen huolenpitoa jäsenistään. Lähiyhteisöjä ovat perheet, naapurustot, suvut, kaupunki- tai kyläyhteisö, erilaiset harrasteyhteisöt sekä työyhteisö.(Jääskeläinen 2006, 93-94.)

Syrjäytyminen on lisääntynyt viime vuosina ja seurakuntien kasvatus- ja diakonia-työntekijätkin kohtaavat työssään enemmän lasten syrjäytymistä. Seurakuntien yhteistyö lasten syrjäytymisen ehkäisyssä tapahtuu eniten sosiaalitoimen, varhaiskasvatuksen ja terveystoimen kanssa. Seurakunnat voisivat auttaa syrjäytymisen ehkäisemistyötä kehittämällä omaa toimintaansa perheiden, lasten, varhaisnuorten ja rippikoululaisten kanssa. Tällä hetkellä kirkolla on vahva kosketus perheisiin, lapsiin ja nuoriin.(Jääskeläinen 2006, 92-93.)

2.4 Kolarin seurakunnan varhaisnuorisotyö ja perhetyö

Kolarin seurakunnan varhaisnuorisotyön toimintasuunnitelma on osa varhaisnuorisotyön-, nuorisotyön- ja rippikoulutyön toimintasuunnitelmaa. Perustehtävänä varhaisnuorisotyössä on, että kaikessa opetuksessa on taustalla kasteopetus. Tärkein tavoite työssä on tuoda kristillinen usko lähelle lasta ja nuorta ymmärrettävällä tavalla siten, että siitä voisi tulla hänen elämäänsä kantava voimavara. (Kolarin seurakunnan varhaisnuorisotyön-, nuorisotyön- ja rippikoulutyön suunnitelma 2011.)

Varhaisnuorisotyön keskeisiin toimintamuotoihin kuuluvat Kolarin seurakunnassa aamunavaukset alakouluilla, varhaisnuorten kerhot, lastenkuoro yhteistyössä koulun kanssa, esirippikoulu, koululaiskirkot, retket, vierailut partioon sekä 10-synttärät yhteistyössä kunnan nuorisotyön kanssa. Kolarin varhaisnuoriso-, nuoriso- ja rippikoulutyöstä vastaa ja töitä nuorten parissa tekee nuorisotyönohjaaja sekä kasvatusalasta vastaava seurakuntapastori. Vapaaehtoiset varhaisnuorten kerhonohjaajat toimivat ohjaajina kerhoissa nuorisotyönohjaajan ohjauksessa. (Kolarin seurakunnan varhaisnuoriso-, nuoriso- ja rippikoulutyön suunnitelma 2011.)

Viime vuonna seurakunnan varhaisnuorten kerhoihin osallistui yhteensä 54 lasta kunnan alueella pidetyissä kerhoissa. Lastenkuorossa mukana oli 17 lasta. Seurakunnassamme on järjestetty muutaman vuoden ajan yhteistyössä koulun ja kunnan nuorisotyön kanssa 7-luokkalaisten ryhmäytämisretki. Ryhmäytämisretki kokosi viime syksynä koko ikäluokan ja muutamia tukioppilaita, yhteensä 35 nuorta. Kunnan kanssa yhteistyössä järjestetyt 10-synttärät kokosi koolle 23 henkeä.

Huomasin varhaisnuoriso-, nuoriso- ja rippikoulutyön toimintasuunnitelmaa lukiessani, että siellä ei ollut erikseen mainittu perhetyötä toimintamodoissa. Perhetyötä kuitenkin tehdään, eniten varhaisnuorten kerhojen kautta. Kotiin tiedotetaan lapuilla tai puhelinsoitoilla. Yleensä silloin viimeistään ollaan yhteydessä koteihin, kun kerhossa sattuu jotain erikoista, mikä vaatii keskustelua vanhempien kanssa tai silloin kun kerhoihin on tulossa jotain erikoisempaa ohjelmaa. Kunnan kanssa yhteistyössä järjestettävät 10-synttärät on perinteinen juhla, jonne kutsutaan vuosittain 10 vuotta täyttävät ja täyttäneet sekä heidän vanhempansa.

3 PERINNELEIKIT

3.1 Perinneleikit ja niiden pelaaminen

Perinteiset pihaleikit ovat sääntöleikkejä. Näitä ovat muun muassa kirkonrotta, kymmenen tikkua laudalla, peili, tervapata ja väri. Esimerkiksi kirkonrotta on leikki, jossa lasten määrittelemien sääntöjen avulla rajataan erillinen leikin tila ympäröivästä maailmasta. Näissä leikeissä sääntöjen omaksuminen ja niihin sitoutuminen on välttämätöntä, sillä säännöt ovat kaikille samat. (Kalliala 1999, 85.)

Osallistuuko leikkijä kilpailuun leikkiessään kirkonrottaa? Kirkonrotassa ei ole voittajia eikä häviäjiä. Se on hyvä pelaaja, joka pääsee pelastamaan muut, löydetään viimeisenä, eikä joudu etsijäksi. Leikkijä, joka on kekseliäs, nopea ja hyvä pelaaja on monesti myös voittoisa. Hitaammat ja vähemmän nokkelat jättävät muut pelastamatta ja joutuvat etsijöiksi useammin. Tämän tyyppisiin pihaleikkeihin ei yleensä ryhdytä vain kilpailun takia eikä voittoa hakien. (Kalliala 2010, 118-119.)

Leikkiin lähteminen merkitsee yhteen liittymistä, ryhmään kuulumista ja mukana olemista. Leikkiin lähtijä astuu leikin maailmaan, sovittujen sääntöjen ja leikin toiston määrittelemään tilaan, jakamaan leikin jännitystä. Kaikista tärkeintä on yhdessä leikkiminen ja sen jälkeen vasta kilpaileminen. Kilpailun elementti on kuitenkin leikissä tärkeä, sillä jos se poistetaan kokonaan, ei ole enää syytä yrittää pelastaa toisia rohkeasti ja piiloutua hyvin. (Kalliala 2010, 118-119.)

3.2 Pihaleikkien positiiviset vaikutukset

”Leikki on parasta, mitä lapsi voi tehdä.

Se on se jumalallinen kipinä,

joka tekee ihmisestä ihmisen.

Se on luomista” (F.Fröbel)

Pihaleikkien kaltaisissa leikeissä jokainen mukana olijalla on tärkeä. Siirtyminen pihaleikeistä joukkuepeleihin ei ehkä aluksi kuulosta ollenkaan radikaalilta, mutta painotus muuttuu kuitenkin sen myötä. Lapset siirtyvät väistämättä leikkikulttuurista kilpailun maailmaan. Esimerkiksi jalkapallossa ihaillaan niitä, joiden taidot ovat muita parempia, kun taas liikunnallisesti heikommalla ja aremmilla pelaajilla luokitellaan huonoiksi pelaajiksi. Kilpailuhenkisissä peleissä ei voi loputtomiin toteuttaa tasa-arvon henkeä. Harrastukseen osallistuvia on jossain vaiheessa karistettava tai vaihtopenkki tulee tutummaksi toisille. Pihaleikkien tyyppisissä leikeissä on helpompaa sietää erilaisuutta eikä joukkueita muodosteta taitojen, sukupuolen tai iän mukaan. Leikkiin mukaan tuleminen edellyttää vain sääntöjen tuntemista ja niiden noudattamista. Pihaleikkejä voidaan kuvata lauseella: ”Kaikki mukaan”. (Kalliala 2010, 119-120.)

Yhteiset leikit laajentavat tyttöjen ja poikien yhteistä leikin reviiiriä, kun taas joukkuepelit jakavat pelaajat sukupuolen mukaan jo ennen kouluikää. Myös silloin, kun lapset vaihtavat pihaleikit television katselemiseen, tytöt ja pojat valitsevat eri ohjelmia. Niinpä lasten pihaleikkien taantuminen voimistaa ja varhentaa tyttöjen ja poikien leikkikulttuurin ja ajankäytön erilaistumista. (Kalliala 2010, 120).

Pihaleikeissä säännöt ovat samat kaikille. Leikkiessä jokainen voi olla hyvä leikkijä joutumatta miettimään, onko hän suosittu. Leikkien temmellyksessä on helppo kuulua samalle puolelle niidenkin kavereiden kanssa, joita muuten arastelee. Jo-

kainen lapsi saa vuorollaan jakaa komentoja sekä kiusoitella toisia. Koska säännöt ovat samat voi turvallisesti tehdä sellaisia asioita, joita muuten ei uskaltaisi tehdä. Pihaleikit vahvistavat yhteenkuuluvuuden tunnetta eikä niistä karsita ketään pois. Samanlaista yhteenkuuluvuuden tunnetta nykyään lapset hakevat koulusta tai ostoskeskuksista. (Kalliala 2010, 120-121.)

3.3 Perinneleikit ovat vähentyneet

Perinteiset pihaleikit ovat vähentyneet huomattavasti. 2000 luvun alussa lapset viettävät aikaa ihan toisaalla kun kotipihoilla, kun taas 1950-luvulla suuret ikäluokat leikkivät kotipihoilla. Yksi leikkien vähentymisen todennäköisimmistä syistä on syntyvyyden aleneminen. Pihoille ei riitä leikkijöitä enää niin hyvin kuin ennen. Toinen pihaleikkien vähentymiseen johtaneista syistä on harrastustoiminta, jolla pyritään nykyään yhä enemmän yksilöllisten taitojen harjaannuttamiseen. Lisäksi lapsien lisääntynyt ruutuaika eli television, internetin ja erilaisten pelien lisääntynyt käyttö vie aikaa perinteisiltä leikeiltä. Nykyaikana myös hajanainen ja rikkoutunut perheiden päivärytmi syö aikaa lapsien yhteisiltä leikeiltä. Enää ei ole monessakaan perheessä käytössä esimerkiksi tiettyjä ruoka-aikoja niin kuin oli tapana 50-luvulla. (Kalliala 2010, 119.)

Perinneleikkien säilymiseen ja elvyttämiseen on alettu kiinnittää huomiota esimerkiksi Perinneleikit ry:n toimesta. Yhdistys on koonnut perinneleikkejä kirjoihin ja pitää kotisivuillaan yllä perinneleikkiajatusta. Tavoitteena on, että lapset ja aikuiset kokoontuisivat ja leikkisivät yhdessä vanhoja perinneleikkejä. Yhdistys on julkaissut piha-, liikunta- ja sisäleikit- kirjoja sekä liikuntakalentereita. Yhdistys toimittaa julkaisemiaan perinneleikkikirjoja niin aikuisille kuin lapsille. Kirjoja on toimitettu ympäri Suomea jo 70 000 kappaletta. Yhdistyksen tavoitteena on saada

ihmisiä vähentämään sähköisten viestimien käyttöä ja viettämään aikaa perinteisissä pihaleikeissä. (Perinneleikit 2012)

Minuun oltiin yhteydessä Perinneleikit ry:stä, vihkosia kauppaamalla, keväällä 2010. Väitin, että meillä Kolarissa perinteisiä pihaleikkejä leikitään aktiivisesti ja perinneleikkien väheneminen on mielestäni enemmän kaupunkien ongelma. Tiedän, että monessa kuntamme koulussa käytetään syksyisin perinteisiä pihaleikkejä liikuntatuntien ohjelmana. Ostin kuitenkin kannustuksena ry:n toiminnalle muutamia vihkoja kerhonohjaajien käyttöön ja samalla aloin pohtia, että voisiko jotain perinneleikkejä ja yhdessä tekemistä elvyttävää toimintaa olla kuitenkin meidänkin seurakunnan varhaisnuoriso- ja nuorisotyössä. Ideana ei vain olisi pelkät perinteiset pihaleikit, vaan jotain syvempää.

4 KEHITTÄMISTEHTÄVÄT

Perinteisiä pihaleikkejä –tapahtuman idea hautui päässäni ja se järjestettiin sen vuoksi, että saataisiin mahdollisimman paljon aikuisia, nuoria ja lapsia yhteisen tekemisen pariin sekä leikki- ja kirkkohetkeen. Halusin kehittää varhaisnuorisotyössä perheitten kanssa tehtävää yhteistyötä pääsemällä tutummaksi perheiden kanssa ja antamalla mahdollisuuden perheille laajentaa myös omaa sosiaalista ympäristöään.

Yritin järjestää kaiken sillä tavoin, että se olisi perheitä yhdistävää toimintaa. Yhteistä toimintaa olivat perinteiset pihaleikit, yhteinen kirkkohetki ja kyselylomakkeiden täyttäminen, jossa aikuiset toimivat apuna lapsille. Halusin näyttää lapsille yhteisten leikkien kautta, että jokainen aikuisistakin on joskus ollut lapsi ja pihaleikit ovat joskus kuuluneet myös heidän vanhempiansa tai isovanhempiansa lapsuuteen. Tapahtumassa pidin tärkeänä myös sitä, että niin lapset, nuoret kuin vanhemmatkin osallistuivat kaikkeen. Leikin tohinassa nuoret ja lapset näkisivät erilaisen puolen aikuisista, ottamassa osaa yhteiseen leikkiin, eikä vain seisomassa sivussa kannustaen tai keskenään aikuisten asioista jutellen.

Halusin tapahtuman kautta nähdä, onko tällaiselle yhteisölliselle tekemiselle seurakunnassamme tilausta ja tarvetta. Minua kiinnosti varsinkin lasten ja nuorten näkökulma asiaan, minkä vuoksi kyselylomake oli osoitettu lasten ja nuorten täytettäväksi, tarvittaessa aikuisen avustuksella. Nykyään kun puhutaan muutenkin lasten ja nuorten oikeudesta saada äänensä kuuluviin, niin halusin, että lapset kokevat samalla olevansa tärkeässä asemassa tapahtuman arvioijina. Halusin lomakkeen avulla tietää myös, millaisena lapset kokivat hengellisen osuuden tapahtumasta ja olivatko seurakunnan tilaisuudet heille jo entuudestaan tuttuja. Tämän vuoden tapahtumassa halusin erityisesti kirkollisen puolen näkyvän myös ympä-

ristössä kirkkorakennuksineen. Lisäksi valitsin illan päätöspaikaksi hartaus- ja lauluhetkeen kirkon, joka antoi vielä oman Pyhän kokemuksen tapahtumaan.

5 KOLARIN SEURAKUNTA JA PIHALEIKKI-TAPAHTUMA

5.1 Kolarin seurakunta ja väkiluku

Kolarin seurakunta sijaitsee Kolarin kunnassa. Kolarin kunta on pinta-alaltaan 2 617,77 km². Kolarin kunnassa on asukkaita yhteensä 3836. (Kolarin kunta 2012) Kolarin seurakunnalla on jäseniä 3082. Seurakunnassamme on vakituisia työntekijöitä kymmenen, joita ovat kaksi pappia, nuorisotyönohjaaja, lastenohjaaja, diakoniatyöntekijä, kanttori, suntio, emäntä, kanslisti ja Ylläs Kappelin suntio/lastenkerhojen avustaja. Lisäksi meillä on Ylitornion seurakunnan kanssa yhteinen talouspäällikkö. Viime syksynä varhaisnuorisoikäisiä eli 7-14-vuotiaita Kolarin seurakunnan alueella oli 220, joista kirkkoon kuuluvia oli 198. Kolarin kirkonkylällä tai lähialueella näistä 7-14-vuotiaista lapsista asui noin 100 ja loput muualla kunnan alueilla muun muassa Äkäslompolossa, Ylläsjärvellä, Kurtakossa, Sieppijärvellä, Vaattojärvellä ja Pasmajärvellä. (Papin kirja 2012)

5.2 Perinteisiä pihaleikkejä -tapahtuman syntyminen

Ajatuksena oli löytää itselle sopiva tapa tehdä opinnäytetyö. Koska teen mielelläni töissä tapahtumia, niin päätin sitten viime syksynä 15.9.2011 pitää tällaisen perinteisiä pihaleikkejä -tapahtuman osana opinnäytetyötäni. Idea tapahtumasta jalostui jo syksyllä 2010 alkujaan kahden ajankohtaisen asian yhdistämisestä. Valtakunnallinen anna mulle aikaa - päivä, jota vietetään vuosittain 15.9. Sen ideana on haastaa vanhempia ja aikuisia löytämään kalenterista aikaa nuorille ja lapsille. Anna mulle aikaa -päivän mainos laittoi minut pohtimaan, millä tavalla meidän seurakunnassamme voitaisiin osallistua tällaiseen valtakunnallisen päivän esille tuomiseen. Toinen asia, mistä ideani syntyi, oli PERINNELEIKIT ry:n haaste opet-

taa perinteisiä leikkejä lapsille, jotta perinteet leikeistä säilyisivät. Syksyllä 2010 järjestimme kunnan nuoriso- ja liikuntatoimen kanssa yhteistyössä erilaisia Anna mulle aikaa -tapahtumia eri ikäisille lapsille ja nuorille sekä heidän aikuisilleen. Minun ja seurakunnan lastenohjaajan vastuulle jäi toteuttaa ideani perinteisistä pihaleikeistä. Perinteisiä pihaleikkejä - tapahtuma oli onnistunut ja oli ainoa tapahtumista, joka toteutui suunnitellusti riittävällä osallistujamäärällä. Tapahtumassa oli mukana 20 lasta ja heidän vanhempiaan. Osa lapsista oli tullut tapahtumaan ilman vanhempia.

Olin iloisesti yllättynyt jo syksyllä 2010 siitä, kuinka pienessä seurakunnassamme otettiin vastaan tämä uusi tapahtuma. Paikkana 2010 syksyllä oli koulun piha, mutta halusin syksyllä 2011 ottaa paikaksi kirkon ja sen piha-alueen, jotta se toisi oman kirkollisen leiman tapahtumaan myös ympäristöinensä.

Kuva 1: Kolarin kirkko

Kuva 2: Kolarin seurakuntakoti

Opinnäytetyöni aihetta pitkään pohtiessani päädyin tekemään uudelleen järjestystä perinteisiä pihaleikkejä -tapahtumasta kehittämishankkeen. Kehittämishankkeesta olisi hyötyä omaan työhöni, jota teen Kolarin seurakunnan nuoriso-työnohjaajana. Opettaja Reetta Leppälän innostamana hankkeistin opinnäytetyöni Kolarin seurakunnan kanssa.

5.3 Perinteisiä pihaleikkejä- tapahtuman toteutus

Perinteisiä pihaleikkejä – tapahtuma pidettiin 15.9.2011 Kolarin kirkolla ja sen pi-hapiirissä. Olin mainostanut tapahtumaa koulujen ja kauppojen ilmoitustauluilla (LIITE 5), FACEBOOK-sivun kautta, seurakunta tiedottaa -palstalla paikallisleh-dessämme Luoteis-Lapissa, Ylläs-Partion ryhmänvetäjälle ja omille tutuille lapsi-perheille FACEBOOK- sivun avulla ja tekstiviestein.

Perinteisiä pihaleikkejä - tapahtuma pidettiin tiistaina 15.9 klo 17.00-19.00. Kellon ollessa 16.50 ei vielä ketään ollut tullut paikalle ja ehdin jo pelätä, että ketään ei tulisi, kunnes pari autoa ajoi kirkkopihan parkkipaikalle. Kellon ollessa 17.00 oli pihalle kerääntynyt kirjava joukko aikuisia, nuoria ja lapsia, yhteensä 19 henkeä. Aikuisia oli mukana kolme äitiä, kaksi isää, yksi täti ja yksi mummo, yhteensä 7 aikuista. Paikalle tuli myös isos- ja kerhonohjaajakoulutuksestamme kolme nuorta. Lapsia ja nuoria tuli kaiken kaikkiaan 12 ja ikäjakauma oli seuraavanlainen: 8-vuotiaita kaksi, 7-vuotiaita yksi, 6-vuotiaita kolme sekä yksi 5-vuotias ja kaksi 4-vuotiasta sekä kolme 15-vuotiasta nuorta. Lasten ja nuorten sukupuolijakauma oli seuraavanlainen: 5 tyttöä ja 7 poikaa. Aluksi mietin sitä, miten leikit tulisivat onnistumaan, kun mukana oli useampi alle kouluikäinen.

Olin tosi tyytyväinen siihen, että väkeä riitti reippaasti yhteen leikitysryhmään, vaikkakin olimme varautuneet jakamaan ryhmän kahteen ryhmään. Huomasin myös sen, että kaikki tapahtumaan tulleet olivat niitä, jotka olin itse henkilökohtaisesti kutsunut FACEBOOK-sivun kautta tai tekstiviestein.

Aloitimme tervetuloitotuksilla. Ensimmäisenä leikittiin yhteinen leikki, jossa sai heiluttaa kättä, jos jokin väittäjä piti paikkansa omalla kohdalla. Esimerkiksi heiluta kättä, jos olet aikaisemmin leikkinyt pihaleikkejä tai heiluta kättä, jos tulit

tänne mummon kanssa. Tästä leikistä siirryttiin nimi & eläin -leikkiin, jossa piti sanoa oma nimi ja samalla kirjaimella alkava eläimen nimi. Pienimpiä jännitti niin kovin, kun eivät ihan ymmärtäneet mistä leikissä oli kyse. Leikki sujui kuitenkin hyvin, kun mukana oleva aikuinen auttoi.

Seuraavien leikkimiemme leikkien tarkemmat ohjeet löydät liitteistä (LIITE 6) leikkimonisteesta. Tutustumisien ja nimileikin jälkeen siirryimme leikkimään tervapataa, jossa aikuiset asettuivat pienempien kanssa samaan pesään ja isommat lapsista osasivatkin jo leikin. Leikki sujui oikein hyvin ja pienimmätkin oppivat leikin nopeasti. Tervapadan jälkeen leikittiin nenähippaa, jossa hipalta turvassa oltiin pitämällä nenästä ja seisomalla yhdellä jalalla. Leikki ei ihan pienimmiltä onnistunut, mutta esikouluikäiset osasivat tämän jo hienosti. Nuoret olivat innostuneina mukana ja huutelivat ohjeita pienimmille. Tästä välittyi hyvin yhteisöllinen tunnelma. Aikuisetkaan eivät päässeet sivusta seuraamaan, vaan heidät pyydettiin leikkiin mukaan.

Nenähipan jälkeen leikittiin nurkkajussia, jonka arvelin olevan vieraampi leikki. Tämä osoittautui hauskaksi leikiksi tällä kirjavalla sakilla ja oli suurelle osalle leikkijöistä uusi leikki. Nurkkajussia leikittiin nuortentalon ympärillä, juosten nurkkajussia pakoon. Niin nuoret kuin mummo, täti, isät ja äidit olivat mukana leikissä. Nurkkajussista siirryttiin peili-leikkiin, joka oli kaikille koululaisille tutunoloinen leikki. Pienimmätkin oppivat leikin tosi nopeasti.

Peilin jälkeen leikittiin viimeinen leikki, joka oli kirkonrotta. Kirkonrotaksi oli monta ehdokasta, joten opetin lapsille sellaisen laskuloron, jonka olen oppinut vanhalta tädiltäni pienenä. Loru menee näin: " Ii mii tuuter mii äffä leera kapusteera nikka nakka kanankakka osa posa panna pois!" Kirkonrotta -leikistä jäi osa pienimmistä osallistujista vanhempineen pois, sillä se oli hieman vaikeaselkoi-

sempi leikittävä. Huomasin tämän piiloleikin olevan kouluikäisille lapsille mielenkiintoisin ja se sopi erittäin hyvin loppuhuipennukseksi meidän pihaleikki - tapahtumaan. Kirkonrotta vaihtui kolme kertaa ja kello alkoi lähestyä seitsemää, joten oli aika siirtyä kirkkoon ja lauluhetkeen. Osa lapsista ei olisi millään halunnut vielä lopettaa ja heistä näki, kuinka he nauttivat näistä yhdessä leikityistä leikeistä. Eräs 7-vuotias poika tuumasi kirkkoon kävellessämme, että ”Seuraavalla kerralla ollaan kyllä enämpi leikkejä ulkona!” Juuri sillä hetkellä tiesin, että tapahtuma oli onnistunut ja se kannatti järjestää. Tulen tekemään tästä tapahtumasta perinteen syksyn varhaisnuoriso- ja nuorisotoimintaan.

Lauluhetkessä laulettiin lastenvirsikirjasta laulut: Tule mukaan taivaan Isä, kun on toisessa kädessä Jumala ja Jumalan kämmenellä. Lopuksi päätin lauluhetken yhteiseen rukoukseen, jossa kiitin taivaan Isää leikeistä, ihanasta syksystä ja siitä, että olimme saaneet olla yhdessä tämä illan ja leikkiä poutasäässä. Lopuksi lausuttiin yhteen ääneen: ”Hyvää yötä, Jeesus myötä, kiitos tästä päivästä, se oli mukava.” Halusin ehdottomasti käyttää pihapiirissä olevaa kirkkoa tapahtuman päätöspaikkana ja samalla se loi selkeän lopetuksen tapahtumalle. En halunnut sen kuitenkaan vievän kovin paljon aikaa itse leikeiltä, joten tein hetkestä mahdollisimman pienimuotoisen. Mielestäni laulu- ja hartaushetki toimi tällä tavalla hyvin ja se oli kotoisa tilanne leikkien lopuksi.

Tämän jälkeen kutsuttiin kaikki kirkossa olijat seurakuntakodin eteen vastaamaan kysymyslomakkeisiin ja syömään munkkia ja juomaan mehua tai kahvia. Lopuksi jaoin jokaiselle osallistujalle leikkivihkosen, jonka olin varta vasten tehnyt iltaa varten. Halusin, että lapsille jäisi jokin konkreettinen pieni muisto tapahtumaan osallistumisesta. Vihkosesta löytyi kaikki illan aikana leikityt leikit ja muutama ekstraleikki kotona testattavaksi sekä pari iltarukousta mukaan.

Jouduimme hieman muuttamaan alkuperäistä suunnitelmaa osallistujamäärän takia, mutta olimme siihen varautuneet jo etukäteen. Ohjelma eli tapahtuman aikana hieman, emme leikkineet kahdessa leikitysryhmässä ja palautelomakkeet ja leikkivihkoset jaettiin vasta ulkona mehu- ja munkkitarjoilun ohessa. Muutokset ohjelmassa toimivat oikein hyvin. Liitteistä näet alkuperäisen ohjelmarungon.
(LIITE 1)

6 TUTKIMUSMENETELMÄT

6.1 Kvalitatiivinen tutkimus

Laadullisessa eli kvalitatiivisessa tutkimuksessa pyritään kuvaamaan todellista elämää, jonka todellisuus voi olla moninainen. Tämä ei tarkoita kuitenkaan sitä, että todellisuus voitaisiin jakaa osiin. Laadullisessa tutkimuksessa tutkimuksen kohdetta pyritään tutkimaan niin kokonaisvaltaisesti kuin pystytään. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 2005, 152.)

Kvalitatiivisen tutkimuksen voi tunnistaa sille tyypillisistä piirteistä. Tutkimus on kokonaisvaltaista tiedon hankkimista ja sen aineisto kootaan todellisissa ja luonnollisissa tilanteissa. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa ihminen on tärkeä tiedon keruun lähde. Tutkija luottaa keskusteluissa tutkittaviin ja havaintoihinsa enemmän kuin mittausvälineisiin, mutta käyttää myös täydentävänä apuna testejä ja lomakkeita. Tutkijan pyrkimyksenä voi olla odottamattomien seikkojen paljastaminen. Tutkija tarkastelee aineistoa monitahoisesti ja yksityiskohtaisesti. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa käytetään laadullisia metodeja aineiston hankinnassa. Laadullisessa tutkimuksessa käytetään mielellään sellaisia metodeja, joissa tutkittavien oma ääni pääsee esille. Yksi näistä metodeista on esimerkiksi osallistuva havainnointi. Laadullisen tutkimuksen tunnistaa myös siitä, että sen kohdejoukko on valittu tarkoituksenmukaisesti. Tutkimukselle tyypillistä on myös se, että sen tutkimussuunnitelma muotoutuu tutkimuksen edetessä. Laadullisessa tutkimuksessa pyritään käsittelemään tapauksia myös ainutlaatuisina ja tutkitaan aineistoa sen mukaan. (Hirsjärvi, 2005, 155.)

Käytin tutkimusmenetelmänä kvalitatiivista eli laadullista menetelmää. Tutkimusjoukoksi valikoituivat tapahtumaan osallistuvat lapset ja nuoret, jotka vastasivat kyselylomakkeisiin. Tutkimuksessani tärkeitä oli myös oma osallistuva havain-

nointi. Havainnoimalla pystyin näkemään ja kuulemaan muun muassa sen mikä leikki oli hauskin tai kenen kanssa tapahtumaan tultiin. Lisää tietoa lapsilta ja nuorilta sain kyselylomakkeen kautta.

6.2 Havainnointi

Haastattelemalla tai kyselemällä saadaan selville, mitä henkilöt tuntevat tai ajattelevat. Haastattelun tai kyselyn avulla saadaan tietää, miten tutkittavat havaitsevat ympärillä tapahtuvat asiat. Ne eivät kerro kuitenkaan sitä, mitä todella tapahtuu. Toimivatko ihmiset todella niin kuin he sanovat toimivansa, tämä saadaan selville havainnoimalla. Havainnointi sopii erinomaisesti laadullisen tutkimuksen menetelmäksi, sillä sen avulla voidaan kerätä monipuolista ja mielenkiintoista aineistoa. Tällaisen tarkkailun etuna on välittömän tiedon saaminen yksilöiden ja ryhmien käyttäytymisestä ja toiminnasta. Sen avulla voi hyvin tutkia ihmisten välistä vuorovaikutusta. Etenkin lapsiin kohdistuvissa tutkimuksissa havainnointi on mainio menetelmä, sillä lapset eivät aina osaa ehkä kielellisten vaikeuksien vuoksi arvioida tilannetta esimerkiksi haastattelussa. Havainnointi voi olla ryhmän toimintaan osallistuvaa tai sen toiminnan havainnointia ulkopuolelta. Osallistuva havainnointi on laadullisen tutkimuksen menetelmä. (Hirsjärvi 2005, 201-204.)

Käytin tutkimuksessani osallistuvaa havainnointia. Ohjasin leikkejä, osallistuin niihin ja seurasin lasten, nuorten ja aikuisten mukana oloa. Huomasin havainnointeja ja kyselylomakkeita tutkiessani, että yleensä havainnot pitivät hyvin paikkansa tutkimustuloksiin nähden. Joissakin tilanteissa havainnot tilanteesta ja kyselylomakkeen vastaukset poikkesivat toisistaan. Tähän syynä oli todennäköisesti se, että etenkin lapset eivät olleet ehkä ymmärtäneet vastausvaihtoehtoja oikein.

7 KYSELYLOMAKE JA PALAUTE TAPAHTUMASTA

7.1 Kyselylomakkeen rakenne

Tein kaksipuolisen kyselylomakkeen (LIITE 2 ja 3), johon pyysin tapahtumaan osallistuneita lapsia ja nuoria vastaamaan. Lapset ja nuoret täyttivät lomakkeet heti tapahtuman päätteeksi. Nuorimpia osallistujia avustivat aikuiset vastaamisessa. Ohjeistin kyselylomakkeisiin vastaamisen siten, että vanhemmat ja aikuiset toimivat tarvittaessa kirjurina ja lapset sekä nuoret vastaavat kyselyyn. Sivusta seuraillessa lapset aikuisten avustamana vastailivat kysymyksiin tärkeänä. Heistä näkyi selkeästi, että yhteistyö sujui. Minulle välittyi myös tunne siitä, että lapset nauttivat vastaustilanteesta, jossa heitä kuunneltiin ja heidän mielipidettään arvostettiin. Alle kouluikäisten vastaamiset olivat haasteellisempia, sillä he eivät oikein osanneet arvioida varsinkaan kysymyksiä 4-10, jotka olivat numeroin 1-5. Aikuiset kuitenkin kysyivät mielipiteet pieniltäkin ja vastasivat lapsen muodostaman mielipiteen lailla.

Kyselylomakkeen vastausvaihtoehdot olivat seuraavanlaiset. Kysymyksissä 1-3 olivat vaihtoehdot a, b, c, d ja kysymyksissä 4-10 seuraavasti: 5=täysin samaa mieltä, 4=jokseenkin samaa mieltä, 3=en osaa sanoa, 2=hieman eri mieltä ja 1=eri mieltä. Kyselylomakkeessa oli myös muutama avoin kysymys. Lisäksi kyselylomakkeen lopussa oli avoin kohta, johon sai laittaa palautetta tai terveisiä nuorisotyönohjaajalle.

7.2 Kyselylomakkeen tulokset

Olin positiivisesti yllätynyt kyselylomakkeiden tuloksista, sillä niiden mukaan vaikutti siltä, että tapahtuma oli onnistunut hyvin. Kyselylomakkeeseen vastasivat

12 tapahtumaan osallistunutta lasta ja nuorta. Tytöistä kyselylomakkeeseen vastasi 5 ja pojista 7. Tähän vastaajajoukkoon kuuluivat myös tapahtumaan tulleet kolme isos- ja kerhonoahjaaja nuorta. Joissakin kysymyksissä vastauksia on enemmän kuin vastaajia, tämä johtuu siitä, että joihinkin kysymyksiin saattoi olla useampi oikea vastaus kysyjän mielestä. Tein erilliset taulukot (KUVIOT 1-8) niistä kysymyksistä (kysymykset 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10), jotka olivat mielestäni oleellimmat tutkimukselleni ja ne löytyvät sivuilta 26-29.

KUVIO 1, kyselylomakkeen kysymys 1: Tulin perinteisiä pihaleikkejä tapahtumaan a.) äidin kanssa, b.) isän kanssa, c.) jonkun muun, kenen kanssa?, d.) yksin. Suurin osa vastanneista oli tullut tapahtumaan äidin tai/ja isän kanssa sekä muutamana muun aikuisen kanssa, kuten tädin tai mummon. Vastaajista vain neljä oli saapunut yksin ja luulen, että näistä kolme olivat meidän isos- ja kerhonoahjaaja nuoria. Odotin tapahtumaan osallistuvan lapsia, nuoria ja heidän mukanaan aikuisia ja odotukseni täyttyivät hyvin. Olisin odottanut tapahtumaan enemmän osallistujia, mutta kun vertaa tapahtuman osallistujamäärää muihinkin seurakuntamme tilaisuuksiin, niin tuo 19 henkeä ei ollut yhtään huono osallistujamäärä. Esimerkiksi 10-vuotiaitten syntymäpäivillä on päivänsankareita, lapsia ja aikuisia ollut yleensä noin 20 henkeä paikan päällä.

KUVIO 2, kyselylomakkeen kysymys 2: Olivatko perinteiset pihaleikit tuttuja. Vastausvaihtoehtoja olivat: a.) ei yksikään leikeistä, b.)1-2 leikkiä, c.)3-4 leikkiä, d.) kaikki olivat tuttuja. Vastaajista yhdelle kaikki leikit olivat outoja. Kahdelle vastaajalle leikeistä 1-2 olivat tuttuja. Leikeistä 3-4 oli tuttuja neljälle osallistujalle. Kaikki leikit olivat tuttuja neljälle vastaajalle. Suurimmalle osalle leikkijöistä tuli tutuksi jokin uusi leikki, joten koin onnistuneeni opettaa jotain uutta tapahtuman kautta. Nähtävästi vastaajista ainakin isos- ja kerhonoahjaajanuoret osasivat kaikki leikit entuudestaan. Kysymysten vastaukset todistivat minulle myös aiempaa uskomustani, että Kolarilaiset lapset ja nuoret osaavat leikkiä perinteisiä pihaleikkejä.

KUVIO 3, kyselylomakkeen kysymys 4: Aikuisten kanssa oli mukava leikkiä. Vastausvaihtoehdot: 1=eri mieltä, 2=hieman eri mieltä, 3=en osaa sanoa, 4=jokseenkin samaa mieltä, 5=samaa mieltä. Vastaukset painottuivat seuraavasti: vastaajista kymmenen oli samaa mieltä ja loput kaksi vastaajaa jokseenkin samaa mieltä eli lapset ja nuoret pitivät aikuisten mukana oloa mieleisenä asiana. Tämä kertoi minulle siitä, että tämän kaltaisia koko perheen tapahtumia kannattaa järjestää jatkossakin ja lapset ja nuoret eivät vieroksu aikuisten mukana oloa.

KUVIO 4, kyselylomakkeen kysymys 5: Oli mukava leikkiä isolla joukolla. Vastausvaihtoehdot: 1=eri meiltä, 2=hieman eri mieltä, 3=en osaa sanoa, 4=jokseenkin samaa mieltä, 5=samaa mieltä. Vastaajista kolme olivat jokseenkin samaa mieltä ja loput yhdeksän vastaajaa olivat samaa mieltä. Havainnoin tapahtuman osallistujien viihtyvän yhdessä, sillä tunnelma leikittäessä oli todella kotoinen. Onnistuin luomaan pihaleikkien kautta tapahtuman, jossa toisilleen vieraatkin lapset viihtyivät loppujen lopuksi ja tunsivat kuuluvansa ryhmään.

KUVIO 5, kyselylomakkeen kysymys 7: Hartaus- ja lauluhetki oli mukava lopetus pihaleikeille. Vastausvaihtoehtoina olivat 1=eri meiltä, 2=hieman eri mieltä, 3=en osaa sanoa, 4=jokseenkin samaa mieltä, 5=samaa mieltä. Vastaajista kolme olivat hieman eri mieltä, yksi ei osannut sanoa, kolme vastaajaa oli jokseenkin samaa mieltä ja vastaajista viisi oli samaa mieltä. Hartaus- ja lauluhetki jakoi hieman vastaajien mielipiteitä. Kuitenkin suurin osa vastaajista ei pitänyt hartaus- ja lauluhetkeä huonona lopetuksena tapahtumalle. Hartauden pito tapahtuman lopuksi vaikutti olevan näille lapsille ja nuorille luonnollinen päätös seurakunnan tilaisuuden lopuksi. Uskon tämän johtuvan siitä, että osallistujat olivat tottuneita käymään kirkossa perheensä kanssa. Kirkossa oleminen ja hiljentyminen oli heille tuttua.

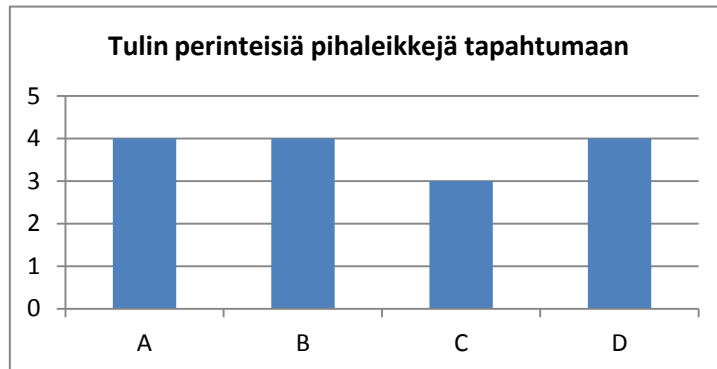
KUVIO 6, kyselylomakkeen kysymys 8: Kirkossa käyminen oli minulle tuttua. Vastausvaihtoehtoina olivat 1=eri meiltä, 2=hieman eri mieltä, 3=en osaa sanoa,

4=jokseenkin samaa mieltä, 5=samaa mieltä. Vastaukset jakaantuivat seuraavasti: kolme vastaajaa oli jokseenkin samaa mieltä ja yhdeksän vastaajista oli samaa mieltä. Vastaukset eivät tulleet minulle yllätyksenä, sillä kaikki mukana olleet olivat tuttuja seurakunnan muistakin tilaisuuksista ja tottuneita kävijöitä perhekirkoissamme. Kysymysten 7 ja 8 vastaukset kertovat mielestäni hyvin siitä, että vanhempien tuki opettaessa lapsia kirkossa käymiseen ja rukoukseen on tärkeää.

KUVIO 7, kyselylomakkeen kysymys 9: Tapahtumassa jaetulla leikkivihkolla on käyttöä perheessämme. Vastausvaihtoehtoina olivat 1=eri meiltä, 2=hieman eri mieltä, 3=en osaa sanoa, 4=jokseenkin samaa mieltä, 5=samaa mieltä. Vastaajista kaksi oli eri mieltä, viisi ei osannut sanoa, yksi oli jokseenkin samaa mieltä ja neljä vastaajista oli samaa mieltä. Olisin tietenkin toivonut enemmän vastauksia siitä kuinka leikkivihko tulisi olemaan kovassa käytössä. Olin kuitenkin tyytyväinen siihen, että sain antaa kotiin viemisiksi jonkun konkreettisen asian muistona tapahtumaan osallistumisesta.

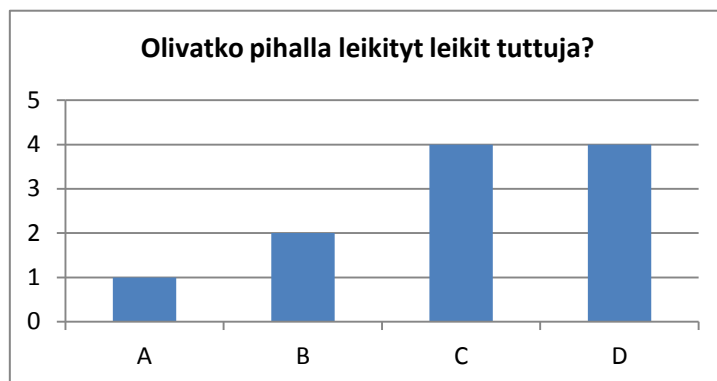
KUVIO 8, kyselylomakkeen kysymys 10: Haluaisin osallistua tällaiseen tapahtumaan uudestaan. Vastausvaihtoehtoina olivat 1=eri meiltä, 2=hieman eri mieltä, 3=en osaa sanoa, 4=jokseenkin samaa mieltä, 5=samaa mieltä. Tästä kysymyksestä oltiin melko lailla yhtä mieltä, yksitoista osallistujaa oli samaa mieltä ja yksi jokseenkin samaa mieltä. Olin todella tyytyväinen näistä vastauksista. Tapahtuma oli onnistunut ja lapset ja nuoret olivat valmiita osallistumaan uudestaan tällaiseen tapahtumaan.

Kaikki kyselylomakkeen kysymykset löytyvät liitteistä (LIITE 2 ja LIITE 3) ja vastausten koonti taulukkona (LIITE 4). Kyselylomakkeessa oli myös avoin kohta, johon osallistujat saivat laittaa palautetta tai terveisiä nuorisotyönohjaajalle. Muutamassa lapussa oli kirjoitettu avoimeen kohtaan: Sanna-riina on paras, leikit sopivat pienille ja isoille, kiitos mukavista leikeistä ja yhdessä lapussa oli hymiö :D

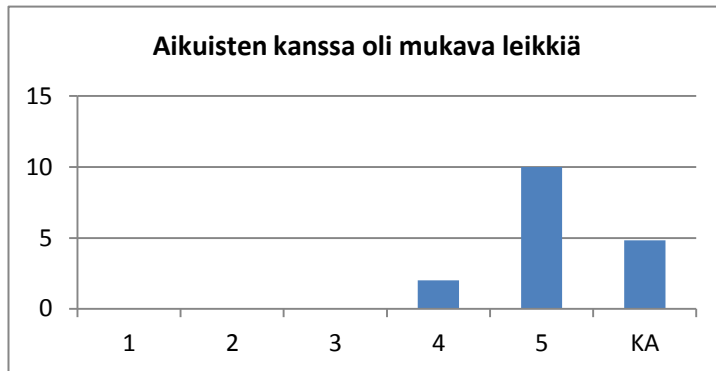
- a.) äidin kanssa
- b.) isän kanssa
- c.) Jonkun muun kanssa, kenen?
- d.) yksin

KUVIO 1. Vastausten jakautuminen kysymyksessä 1. Tulin perinteisiä pihaleikkejä tapahtumaan. a.) äidin kanssa, b.) isän kanssa, c.) jonkun muun kanssa, kenen?, d.) yksin Avoimen kohdan c vastauksia oli kaksi: mummon ja tätin.

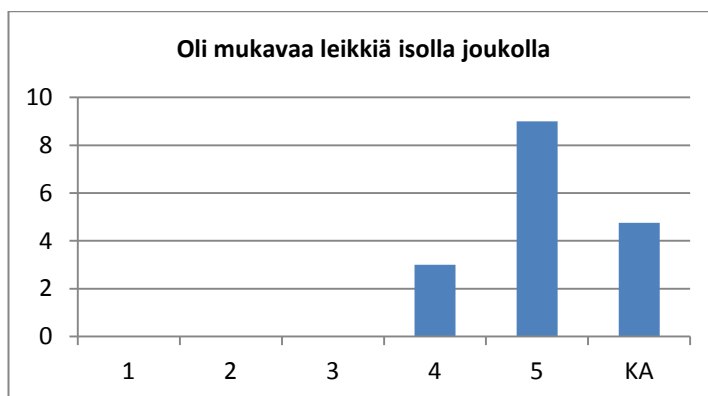
- a.) ei yksikään leikeistä
- b.) 1-2 leikkiä
- c.) 3-4 leikkiä
- d.) kaikki olivat tuttuja

KUVIO 2. Vastausten jakautuminen kysymyksessä 2. Olivatko pihalla leikityt leikit tuttuja? a.) ei yksikään leikeistä, b.) 1-2 leikkiä, c.) 3-4 leikkiä, d.) kaikki olivat tuttuja.

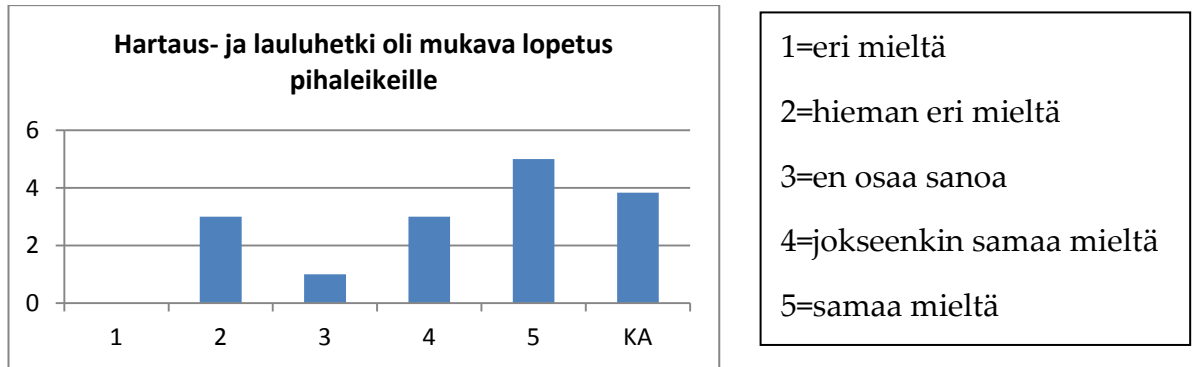
1=eri mieltä
 2=hieman eri mieltä
 3=en osaa sanoa
 4=jokseenkin samaa mieltä
 5=samaa mieltä

KUVIO 3. Vastauksien jakautuminen kysymyksessä 4. Aikuisten kanssa oli mukava leikkiä. 1= eri mieltä, 2= hieman eri mieltä, 3= en osaa sanoa, 4= jokseenkin samaa mieltä, 5= samaa mieltä, ka= keskiarvo vastauksissa.

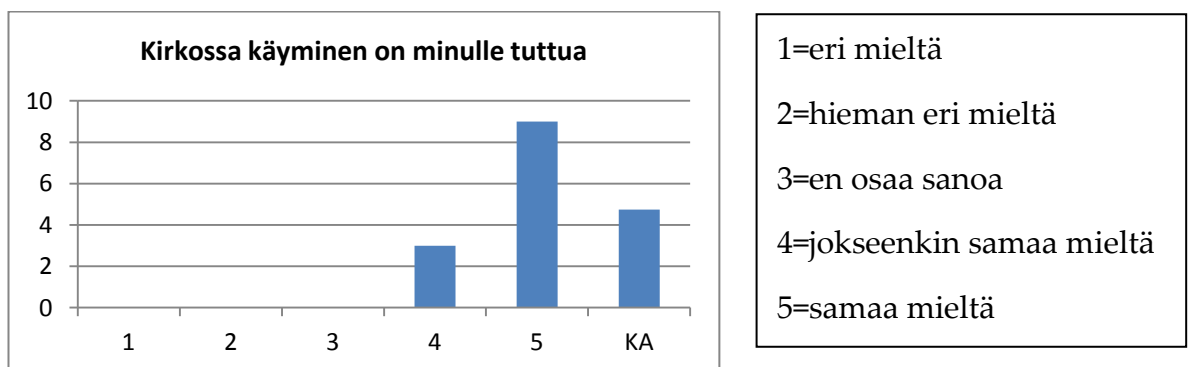

1=eri mieltä
 2=hieman eri mieltä
 3=en osaa sanoa
 4=jokseenkin samaa mieltä
 5=samaa mieltä

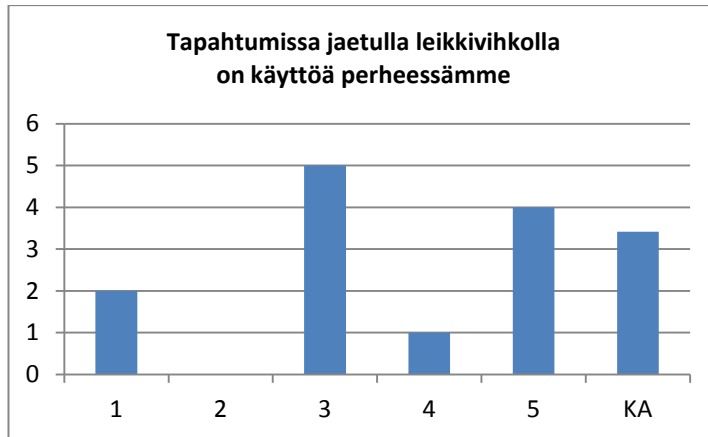
KUVIO 4. Vastauksien jakautuminen kysymyksessä 5. Oli mukavaa leikkiä isolla joukolla. 1= eri mieltä, 2= hieman eri mieltä, 3= en osaa sanoa, 4= jokseenkin samaa mieltä, 5= samaa mieltä, ka= keskiarvo vastauksissa.

KUVIO 5. Vastauksien jakautuminen kysymyksessä 7. Hartaus- ja lauluhetki oli mukava lopetus pihaleikeille. 1= eri mieltä, 2= hieman eri mieltä, 3= en osaa sanoa, 4= jokseenkin samaa mieltä, 5= samaa mieltä, ka= keskiarvo vastauksissa.

KUVIO 6. Vastauksien jakautuminen kysymyksessä 8. Kirkossa käyminen oli minulle tuttua. 1= eri mieltä, 2= hieman eri mieltä, 3= en osaa sanoa, 4= jokseenkin samaa mieltä, 5= samaa mieltä, ka= keskiarvo vastauksissa.

1=eri mieltä

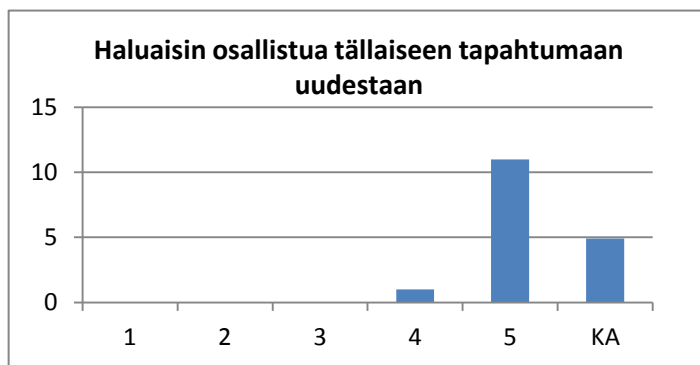
2=hieman eri mieltä

3=en osaa sanoa

4=jokseenkin samaa mieltä

5=samaa mieltä

KUVIO 7. Vastauksien jakautuminen kysymyksessä 9. Tapahtumassa jaetulla leikkivihkolla on käyttöä perheessämme. 1= eri mieltä, 2= hieman eri mieltä, 3= en osaa sanoa, 4= jokseenkin samaa mieltä, 5= samaa mieltä, ka= keskiarvo vastauksissa.

1=eri mieltä

2=hieman eri mieltä

3=en osaa sanoa

4=jokseenkin samaa mieltä

5=samaa mieltä

KUVIO 8. Vastauksien jakautuminen kysymyksessä 10. Haluaisin osallistua tällaiseen tapahtumaan uudestaan. 1= eri mieltä, 2= hieman eri mieltä, 3= en osaa sanoa, 4= jokseenkin samaa mieltä, 5= samaa mieltä, ka= keskiarvo vastauksissa.

7.3 Työkaverin palaute

Tapahtuman järjestelyissä ja toteuttamisessa oli mukana työkaverini Anne Grip, joka toimii seurakunnassamme lastenohjaajana. Pyysin Annea antamaan kirjallista palautetta tapahtumasta, miten hän koki sen. Annen mielestä tapahtuma oli onnistunut. Hänen mielestään tutustumisleikki alussa oli mukava ja siinä pääsivät kaikki eri kyliltä tulleet ihmiset tutustumaan toisiinsa. Hänen mielestään olin ohjaajana onnistunut leikkivalinnoissa. Leikkejä oli monenlaista: uutta ja vanhaa, nopeutta vaativaa, hitaampaa, helposti opittavaa ja monen ikäiselle sopivia leikkejä. Suurin osa sopi leikittäväksi yhdessä aikuisen kanssa. Esimerkiksi tervapadassa aikuinen ja lapsi saattoivat leikkiä yhteisessä ruudussa.

Anne huomasi myös, kuinka lapset nauttivat siitä, että aikuiset leikkivät heidän kanssaan. Hänen mielestään oman vanhemman tai isovanhemman mukanaolo näytti tekevän lapsille leikeistä hauskeempia. Myös muutaman nuoren mukana olo oli mukavaa ja sai Annen mielestä tunnelmaa sellaiseksi, että todellakin monen ikäiset olivat leikkimässä yhdessä. Hänen mielestään leikkijöitä oli juuri sopiva määrä, kaikki pääsivät mukaan ja kukaan ei jättäytynyt ulkopuolelle. Anne oli myös sitä mieltä, että liian usein tapahtumia arvioidaan pelkän osallistujamäärän perusteella. Hänen mielestään tällaiset aikuisten ja lasten yhteiset tapahtumat ovat onnistuneempia, kun väkeä on sopivasti eikä liian paljon. Anne painotti myös sitä asiaa, että tässä tapahtumassa leikkiminen oli iloista yhdessäoloa, ilman kilpailuasetelmaa.

Annen mielestä kaikissa tapahtumissa haastavinta on leikkien aikataulutus. Nytkin kävi niin, että kirkonrotta -leikissä jouduimme huutelemaan leikkijöitä helpompiin piiloihin. Anne mietti myös vastuukysymyksiä siinä tapauksessa, jos alle kouluikäisiä lapsia olisi tullut paikalle itsekseen. Esimerkiksi kuinka kauan aikaa leikkijä olisi saanut olla piilossa, jos hän olisi ainoastaan tapahtuman ohjaajan vas-

tuulla. Laulu- ja hartaushetkestä Anne oli sitä mieltä, että se kokosi hyvin porukan yhteiseen lopetukseen. Kirkossa oli mukava tunnelma ja laulut olivat hänen mielestään hyvin valittuja. Lauluhetkestä onnistuneen hänen mielestään teki myös se, että kanttori oli mukana. Muutenkin yhteistyö seurakunnan eri työmuotojen välillä oli onnistunut ja takasi hienon illan.

Anne ehdotuksesta kyselylomake täytettiin ulkona mehun, kahvin ja munkin syömisen yhteydessä ja tämä toimi hienosti. Kahvilta ei ollut kiire lähteä pois, vaan syntyi vielä spontaania mukavaa yhdessäoloa. Anne kertoi vakuuttuneensa siitä, että tapahtumaan osallistuneille lapsille, nuorille ja aikuisille jäi illasta hyvä mieli sekä hauskoja muistoja. Lopuksi hän vielä mainitsi, että tällaisten tapahtumien arvo on hänen mielestään myös siinä, että yhdessä tekemisen kautta saa helpommin rakennettua ja vahvistettua sosiaalisia verkostoja toisiin aikuisiin ja perheisiin.

7.4 Itsearviointi

Mielestäni onnistuin leikkien valinnassa, ne toimivat niin isompien kuin pienten lasten kanssa sekä leikit olivat erilaisia. Alussa pelkäsin miten pienimmät lapset pystyvät olemaan leikeissä mukana, mutta aikuisten aktiivinen mukana olo teki siitä helppoa.

Joissakin leikeissä ajankäyttö olisi saanut olla toimivampi, vaikka olen kokenut leikittäjä, niin joihinkin leikkeihin oli varattuna liian vähän aikaa. Minun olisi kannattanut harjoitella etukäteen leikkejä esimerkiksi kerhonohjaajakoulutuksessa nuorten kanssa. Ilmoitukset kouluille ja kaupuille olisi pitänyt viedä ehkä myöhemmin kuin pari viikkoa ennen tapahtumaa, jotta se olisi säilynyt ihmisillä paremmin mielessä. Odotin tapahtuman tavoittavan enemmän väkeä, mutta toisaalta tapahtumasta onnistuneen teki juuri sopivan kokoinen porukka, tässä tapauk-

sessä 19 ihmistä. Odotin tapahtumaan mukaan enemmän kouluikäisiä ja heidän perheitään, mutta ilmeisesti koulujen ja kauppojen ilmoitustaulut eivät kiinnittäneet tarpeeksi huomiota. Parhaiten olisi luultavasti toiminut mainonta aamunavusten yhteydessä kouluilla tai varhaisnuorten kerhoissa. Huomasin ainakin sen, että henkilökohtainen kutsu tapahtumaan toimi erittäin hyvin eli sitä tapaa kannattaa käyttää tulevaisuudessa.

8 POHDINTA

Kyselylomakkeiden vastauksista sain käsityksen, että tämän kaltaisilla tapahtumilla on kysyntää. Perinteiset pihaleikit olivat osalle tuttuja, mutta silti leikit tempasivat mukaansa. Perinteisiä pihaleikkejä oli opetettu suurimmalle osalle vastaajista koulussa, niin kuin arvelinkin. Kirkon laulu- ja hartaushetki ei ollut monelle vastaajalle mieleisin, mutta siitäkin huolimatta viimeisen kysymyksen mukaan kaikki mukana olleet osallistuisivat uudestaan samanlaiseen tapahtumaan.

Kirkon ja kodin yhteistyö on tärkeää. Niin kuin teoriassa jo mainitsin, ilman yhteisöä ei olisi kirkkoa tai evankelis-luterilaista uskontoa. Minun mielestäni tällaiset yhteisöllisyyttä herättävät tapahtumat ovat tarpeen niin ihmisille kuin kirkollekin. Uskon myös siihen, että pienestä pitäen perheen kanssa seurakuntayhteydessä kasvaneet lapset ja siinä pysyvät varhaisnuoret sekä nuoret tulevat aina olemaan lähempänä seurakuntaa. Olen sitä mieltä, että kirkon tulisi olla enemmän osallinen ihmisten elämään menemällä sinne missä ihmiset ovat ja tuottamalla tapahtumia, joissa arkinen tekeminen ja Pyhä kohtaavat toisensa.

Esittelin tätä opinnäytetyötäni myös Lapin rovastikunnan kasvatustyöntekijöiden tapaamisessa yhtenä kanavatyöskentelynä. Lopettaessani esityksen kysyin, olisiko jollakin jotain sanottavaa tai kysyttävää tapahtumasta. Vähän aikaa vallitsi hiljaisuus, sitten joku vastasi, että ”Ei tässä, sillä tavalla mitään uutta ollut”, kun kysyttiin, onko jossain seurakunnassa järjestetty tällaista lasten ja aikuisten leikkitahtumaa, tuli vastaukseksi pään pudistamisia. Minun mielestäni tässä olisi hyvä tapahtuma lapsi- ja nuorisotyöhön sekä perheiden tai muiden läheisten aikuisten houuttelemiseen kirkon pariin.

Mieleeni nousi opinnäytetyöstäni seuraavanlaisia kehitysideoita. Kun seuraavan kerran pidän perinteisiä pihaleikkejä – tapahtuman, voisin ennen tapahtumaa järjestää varhaisnuorten kerhonohjaajakoulutuksen ja kerhojen aloituksen. Samalla kun kerhonohjaajat aloittavat kerhokauden he saavat toimia tapahtuman markkinoijina varhaisnuorille. Lisäksi tavoittaisin kerhojen kautta useamman kylän lapsia ja heidän perheitään. Tällä tavalla perheet voisivat kohdata heille entuudestaan vieraampiakin ihmisiä ja luoda verkostoja keskenänsä. Kerhonohjaajien ottamisella mukaan toteutukseen saisin lisää leikittäjiä siltä varalta, että tapahtumaan tulee suurempi määrä osallistujia. Kerhonohjaajakoulutuksen yhteydessä voisimme harjoitella etukäteen leikkejä ja niiden ohjaamista. Tapahtumasta kerhonohjaajat saisivat leikitykseen hyvää harjoitusta tulevaa kerhovuotta varten.

Toinen tapa miten voisin käyttää hyväksi tätä valmista tapahtumaa, olisi markkinoida sitä pienten koulujen vanhempainiltojen lisäohjelmaksi hieman lyhyempänä tuokiona. Tämä voisi olla ehkä parhain tapa päästä tapaamaan isompi joukko vanhempia yhdessä lasten kanssa ja mainostaa samalla seurakunnan varhaisnuorten kerhoja sekä tehdä seurakunnan työntekijöitä tutummaksi.

Seuraavaksi kuvaan opinnäytetyöni prosessia. Aloitin opinnäytetyöni 2011 elokuun lopussa päättämällä, että teen toiminnallisen opinnäytetyön perinteisiä pihaleikkejä -tapahtumasta. Ensin mietin tutkimuskysymystä ja hahmottelin sisällysluettelon. Opinnäytetyöni kyselylomakkeen tein lähempänä tapahtumaa. Koetin miettiä kysymyksiä, jotka tulivat mieleen tutkimusaiheesta. Jälkeenpäin ajateltuna olisi ollut hyvä, jos opinnäytetyöstä olisi ollut jonkun näköistä teoriaa hankittuna jo ennen tapahtumaa ja kyselylomakkeen tekoa. Teorian pohjalta olisi voinut keksiä lomakkeeseen lisäkysymyksiä, joista olisi saattanut olla apua myöhemmin. Olen tyytyväinen kuitenkin kyselylomakkeeseen, joka oli mielestäni juuri sopivan pituinen kaksipuolisena A4-paperina, kun kyseessä oli lapsia ja nuoria vastaajina.

Ei olisi ollut järkevää tehdä monisivuista kyselyä, jota he eivät olisi malttaneet tehdä loppuun.

Opinnäytetyöni lepäsi pöydällä muutaman kuukauden muita opintoja tehdessäni. Palasin opinnäytetyöhöni tammikuun lopulla aloittaen tehdä toteuttamissuunnitelmaa, joka oli jäänyt syksyllä tekemättä. Toteuttamissuunnitelman esittelyn ja kyselylomakkeen koonnin tein helmikuussa. Maaliskuun aikana luin teoriaa ja liitin sitä työhöni. Huhtikuu meni ihan keskittyessä vain ja pelkästään opinnäytetyön tekemiseen. Jos aloittaisin uudestaan opinnäytetyön tekemisen, en pitäisi niin pitkiä välejä sen työstämisen vaiheissa, sillä kesti aina vähän aikaa, kun pääsin uppoutumaan aiheen pariin uudestaan. Itse ainakin aion tätä tapahtuman muotoa jatkaa ja kehittää sitä, sillä mielestäni tässä on todella hyvä lähtökohta perheiden yhdessä olemiseen tapahtuman kautta.

Opinnäytetyöni opetti minulle uuden tavan tehdä töitä. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden teoriaa lukiessani innostuin perhetyön kehittämisestä seurakunnassamme. Sen kautta näin, mikä minun työssäni oikeasti on tärkeää, tavoittaa lasten ja nuorten lisäksi myös perheitä mahdollisimman paljon. On selvää, että kirkko tarvitsee perheitä tueksi kristillisessä kasvatuksessaan. Kirkossa käyminen ja rukoukseen oppiminen on tärkeää ja siihen opitaan parhaiten kodin perinteen kautta. Opinnäytetyöni kautta minulle selveni se tosi seikka, että kirkon perheisiin kohdistuva työ on erityisen tärkeää ja tällaisille koko perheen tapahtumille on tilausta ja tarvetta.

9 LÄHTEET

Hirsjärvi, S. & Remes, P. & Sajavaara, P. 2005. Tutki ja kirjoita. 11., painos. Jyväskylä: Gummerus kirjapaino Oy.

Jääskeläinen, I. 2006. Osallisuus hyvän elämän mahdollistajana. Lapset, nuoret ja perheet seurakunnan tekemässä työssä. Teoksessa J. Helminen(toim.) Elämä koettelee, tuki kannattelee. Sosiaali- ja terveystalouden työ monimuotoisissa perhesuhteissa. Juva: PS-kustannus, 91-94.

Kalliala, M. 1999. Enkeliprinsessa ja itsari liukumäessä: leikkikulttuuri ja yhteiskunnan muutos. Helsinki: Gaudeamus.

Kalliala, M. 2010. Leikkivä lapsi. Teoksessa E. Jokela & H. Pruuki, H. (toim.) Iso, vielä pieni. Jyväskylä: LK-kirjat / Lasten keskus Oy, 118-121

Kolarin kunta 2012. Kolari. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://www.kolari.fi/fi/etusivu.html>. Luettu 22.3.2012

Lindfors, H. 2001. Perhetyö. Teoksessa L. Luukkonen (toim.) Nollasta neljääntoista. toinen painos. Helsinki: LK-kirjat / lasten keskus, 156-160.

Lindfors, H. 2008. Perinne elämäksi. Teoksessa J. Porkka (toim.) Johdatus kristilliseen kasvatukseen. Helsinki: LK-kirjat/Lasten keskus. Porvoo, 259-260.

Minäkö perhetyöntekijä? Suomen ev.lut. kirkon kirkkohallituksen julkaisuja 2009:10. Www-dokumentti. Saatavissa: [http://apostoli6.evl.fi/julkaisut.nsf/0/DDCB6D7CF84095A4C22576C0002AEB68/\\$file/min%C3%A4k%C3%B6%20perhety%C3%B6n%20tekij%C3%A4.pdf](http://apostoli6.evl.fi/julkaisut.nsf/0/DDCB6D7CF84095A4C22576C0002AEB68/$file/min%C3%A4k%C3%B6%20perhety%C3%B6n%20tekij%C3%A4.pdf)
Luettu 29.4.2012

Papinkirja 2012. Seurakunnan jäsentietojärjestelmä. Rauhala Yhtiöt Ry.

Perinneleikit. 2012. Perinneleikit ry. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://www.perinneleikit.fi/etusivu.html> Luettu 23.2.2012

Pietilä, H. 2001. Varhaisnuorisotyön erityispiirteitä. Teoksessa L. Luukkonen (toim.) Nollasta neljääntoista. toinen painos. Helsinki: LK-kirjat / lasten keskus, 170-171.

Porkka, J (toim.) 2008. Johdatus kristilliseen kasvatukseen. Helsinki: LK-kirjat / Lasten keskus.

Tilastokeskus 2012. Perheet. Käsitteet ja määritelmät. Tilastokeskus. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://www.stat.fi/meta/kas/perhe.html>. Luettu 12.5.2012
Toiminta- ja taloussuunnitelma 2011. Kolarin seurakunta.

Varhaisnuorisotyö 2012. Kasvatus. Keskushallinto. Suomen evankelis-luterilainen kirkko. www.dokumentti. Saatavissa:
<http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/sp?open&cid=Content28E3F5>. Luettu 24.2.2012

OHJELMARUNKO

Perinteisiä pihaleikkejä Kolarin kirkolla klo 17-19

1. Tervetuloitotukset
 2. Yhteinen leikki: joka on joskus leikkinyt pihaleikkejä niin heiluta kättä jne.
 3. Nimileikki: Matti-majava, Sannariina-saukko, Maija-mehiläinen (15 minuuttia)
 4. Jako kahteen ryhmään tarvittaessa, aikuisia saman verran kumpaankin (Ryhmässä leikitysaikaa 40 minuuttia ja vaihto)
- Leikkipaikka 1: Nurkkajussi ja tervapata + peili tarvittaessa
(Leikittäjänä lastenohjaaja Anne Grip)
- Leikkipaikka 2: Kirkonrotta ja nenähippa
(Leikittäjänä nuorisotyönohjaaja Sannariina Hietanen)
5. Yhteinen lopetus n. klo 18.30 kirkossa laulu- ja hartaushetkellä
 6. Lopuksi jaetaan palautelomake sekä leikkivihko muistoksi (n.20 min)
 7. Munkki- ja mehutarjoilu eteisessä/ulkona

Tämä kyselylomake on osa Sannariina Hietasen opinnäytetyötä Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakouluun, kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelmaan, yhteisöpedagogin tutkintoa varten. Kyselylomake on vapaaehtoinen ja sen tuloksia saa käyttää kyseiseen opinnäytetyöhön. Lomake täytetään nimettömänä. Kysymykset on osoitettu Kolarin seurakunnan perinteisiä pihaleikkejä- tapahtumaan 15.9.2011.

Kysymykset on tarkoitettu aikuisen ja lapsen yhdessä täytettäväksi, mutta yksin tapahtumassa olevat lapset täyttävät omatoimisesti.

Lomakkeen vastausvaihtoehdot:

Kysymykset 1-3

a.), b.), c.), d.)

Kysymykset 4-10

1= eri mieltä

2= hieman eri mieltä

3= en osaa sanoa

4= jokseenkin samaa mieltä

5= samaa mieltä

Ympyröi sopivin vaihtoehto

1. Tulin perinteisiä pihaleikkejä- tapahtumaan
 - a) äidin kanssa
 - b) isän kanssa
 - c) jonkun muun kanssa, kenen? _____
 - d) yksin

2. Olivatko pihalla leikityt leikit tuttuja?
 - a) ei yksikään leikeistä 1-2 leikkiä
 - b) 3-4 leikkiä
 - c) kaikki olivat tuttuja

3. Olen oppinut näitä leikkejä
 - a) koulussa
 - b) kotona
 - c) kerhossa
 - d) muualla, missä? _____

4. Aikuisten kanssa oli mukava leikkiä

1 2 3 4 5

5. Oli mukavaa leikkiä isolla joukolla

1 2 3 4 5

6. Kirkon pihapiiri oli mukava leikkiympäristö

1 2 3 4 5

7. Hartaus- ja lauluhetki oli mukava lopetus pihaleikeille

1 2 3 4 5

8. Kirkossa käyminen on minulle tuttua

1 2 3 4 5

9. Tapahtumassa jaetulla leikkivihkolla on käyttöä perheessämme

1 2 3 4 5

10. Haluaisin osallistua tällaiseen tapahtumaan uudestaan

1 2 3 4 5

11. Palautetta tapahtumasta tai terveisiä nuorisotyönohjaajalle:

Kiitos avustasi! ☺

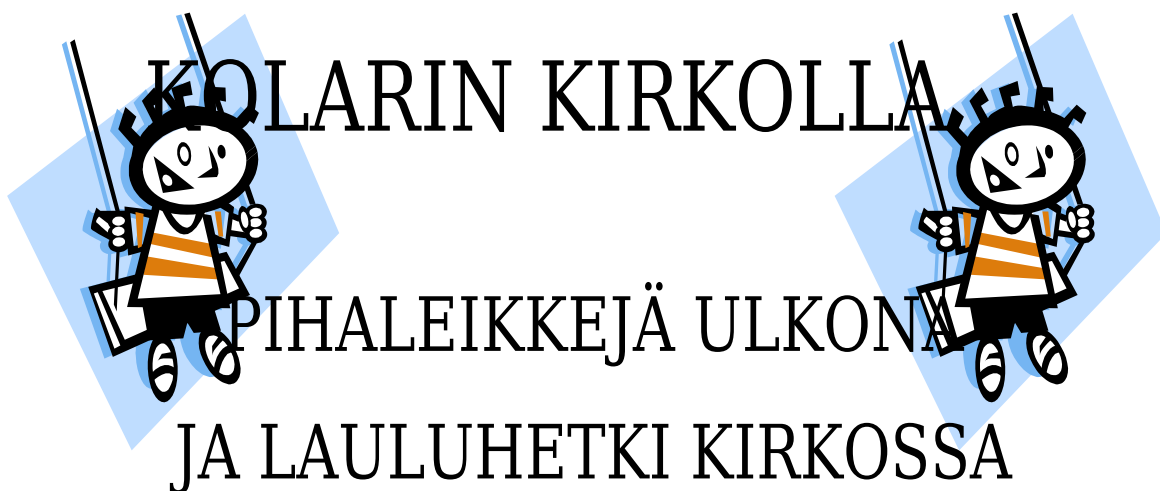
TAULUKKO 1. Kyselylomakkeen tulokset. Perinteisiä pihaleikkejä-tapahtumasta.

Kysymys	A	B	C	D		
Tulin perinteisiä pihaleikkejä tapahtumaan	4	4	3	4		
Olivatko pihalla leikityt leikit tuttuja?	1	2	4	4		
Olen oppinut näitä leikkejä	9	5	2	0		
	1	2	3	4	5	KA
Aikuisten kanssa oli mukava leikkiä	0	0	0	2	10	4,8
Oli mukavaa leikkiä isolla joukolla	0	0	0	3	9	4,8
Kirkon pihapiiri oli mukava leikkiympäristö	0	0	1	4	7	4,5
Hartaus- ja lauluhetki oli mukava opetus pihaleikeille	0	3	1	3	5	3,8
Kirkossa käyminen on minulle tuttua	0	0	0	3	9	4,8
Tapahtumissa jaetulla leikkivihkolla on käyttöä perheessämme	2	0	5	1	4	3,4
Halusin osallistua tällaiseen tapahtumaan uudestaan	0	0	0	1	11	4,9

PERINTEISIÄ PIHALEIKKEJÄ

TORSTAINA 15.9 KLO 17-19

KOLARIN KIRKOLLA

PIHALEIKKEJÄ ULKONA

JÄ LAULUHETKI KIRKOSSA

OTA MUKAASI REIPAS MIELI,
ÄITI, ISÄ, SISKO, VELI, MUMMI
TAIKKA KUMMI SEKÄ SÄÄN
MUKAINEN VARUSTUS

TAPAHTUMA ON SUUNNATTU KOULUIKÄISILLE, MUTTA
PERHEEN PIENIMMÄTKIN

VOIVAT TULLA AIKUISEN KANSSA MUKAAN TAI KATSOMAAN.

JÄRJ. KOLARIN SEURAKUNTA